

Nurmijärven kunnan laajan hyvinvointikertomuksen raportti vuosilta 2017-2020

Tekninen lautakunta 06.05.2021 § 36
601/00.01.02.02/2021

Nurmijärven kunnan laajan hyvinvointikertomuksen raportissa, ajalta 2017–2020, on kuvattuna väestön hyvinvoinnin ja terveyden kehitys noin neljän vuoden ajalta. Raportti sisältää vertailevaa tietoa hyvinvoinnin tilasta Keusote-alueen kuntien eli Hyvinkään, Järvenpään, Tuusulan sekä Helsingin seudun kesken. Havaintoja on tehty myös kansallisiin hyvinvointitutkimuksiin perustuen. Raportin tarkoituksena on tuoda esille kunnan hyvinvoinnin tilan muutokset sekä kunnan keskeiset hyvinvointiin liittyvät vahvuudet ja haasteet.

Hyvinvointisuunnitelman 2017–2020 painopistealueina ovat olleet; 1) hyvinvointityön kehittäminen ja yhteensovittaminen tulevassa maakuntaudistuksessa 2) turvallisen ja viihtyisän asuin- ja elinympäristön edistäminen 3) lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja perheiden tukeminen 4) työikäisten hyvinvoinnin edistäminen ja 5) ikäihmisten hyvinvoinnin tukeminen.

Nurmijärven kunnan laaja hyvinvointikertomus on laadittu suositusten mukaisesti FCG:n ylläpitämällä sähköinen hyvinvointikertomus-työkalulla. Sähköiseen kertomukseen voi tutustua osoitteessa www.hyvinvointikertomus.fi. Raportin kokoamisessa on käytetty apuna FinSoten, kouluterveyskyselyn, THL:n eri aineistoja sekä tilastokeskuksen ja kunnan itse tuottamien kertomusten ja raporttien aineistoja.

Kunnan laajasta hyvinvointikertomuksesta, kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta ja hyvinvointikertomuksen tavoitteiden edistymisestä on raportoitu seuraavasti:

• Hyvinvointilautakunta	§ 64	19.11.2019
• Kunnanhallitus	§ 271	02.12.2019
• Valtuusto	§ 93	11.12.2019

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan edelleen niiden tavoitteiden ja toimenpiteiden pohjalta, jotka on kirjattu hyvinvointisuunnitelmaan 2017–2021.

Raportista vastaavat kunnan johtoryhmä sekä moniammatillinen lasten ja nuorten hyvinvoinnin ohjausryhmä, lasten ja nuorten hyvinvoinnin työryhmä, liikenneturvallisuusryhmä ja turvallisuusryhmä, jotka ovat olleet valitsemassa hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita, toimenpiteitä sekä hyvinvointimittareita vuosille 2017–2020.

Nurmijärveläiset voivat pääsääntöisesti hyvin, mutta laajan hyvinvointikertomuksen raportista on nostettu esille seuraavia asioista:

- Kouluterveyskyselyn (2019) mukaan koulu-uupumuksen kokemus on kasvanut etenkin lukiolaisilla. Peruskoululaisista koulu-uupumusta kokee 16.8 % (13.2 %). Koronan aiheuttamasta uupumuksen ja väsymyksen sekä mielialaan vaikuttavista tekijöistä saadaan uutta, tarkentavaa ja vertailtavaa tietoa kouluterveyskyselyn, toteutetaan keväällä 2021, josta saadaan tulokset vuoden 2021 lopussa.

- Huolestuttavaa on Kouluterveyskyselyn (2019) tulos henkisen väkivallan kokemuksesta vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten taholta vuoden aikana, joka korostuu 8–9-luokkalaisten (30.1 %) ja lukiolaisten (29.6 %) kohdalla eli noin 30 % yläkoululaisista ja lukiolaisista. Kouluterveyskysely toteutetaan keväällä 2021 ja kunta saa kyselyn tulokset loppuvuonna 2021, jolloin tähän tulokseen saadaan vertailuarvo.
- Kouluterveyskyselyn mukaan (2019) yksinäisyyden kokemista esiintyy myös nuorilla. Kyselyyn vastanneista yksinäiseksi itsensä tuntevat noin 10 % nuorista. Läheisten ystävien puute on myös lisääntynyt 8–9-luokkalaisten keskuudessa (6.9 %–9 %) vaikkakin muutos ja luvut ovat vielä pienet verrattuna esimerkiksi Tuusulaan (11.1 %) ja alle valtakunnallisen keskiarvon (9.1 %) tähän tulee kiinnittää huomiota. Nurmijärveläisistä 8–9-luokkalaisista nuorista 9.8 %, lukiolaisista 11.9 % ja ammattikorkeakouluopiskelijoista 9.4 % oli myös kokenut yksinäisyyttä. Samansuuntaisia tuloksia saatiin myös Nurmijärven erityisnuorisotyöntekijä Tanja Oguntuasen yhteisötutkimuksessa (2019), jossa 13–19-vuotiaat klaukkalalaiset nuoret nostivat yksinäisyyden yhdeksi huolestuttavaksi, paikalliseksi ilmiöksi.
- Lasten ja nuorten elintapoja tarkasteltaessa päihteiden käytön lisääntyminen on huolestuttavaa nurmijärveläisten nuorten keskuudessa. Niin alkoholin, tupakan, nuuskan käyttö sekä huumeiden kokeileminen, ainakin kerran, on lisääntynyt 8–9-luokkalaisten nuorten keskuudessa. Humalahakuinen juominen on toisen asteen opiskelijoilla, kuten yleisesti ottaen maassamme, on vähentynyt.
- Itsensä yksinäisiksi tuntevien aikuisten määrä oli Nurmijärvellä Keski-Uudenmaan suurin.
- Lisäksi työikäisten kohdalla, FinSote-tutkimuksessa (2019) sekä PYLL-arvoissa (80), esille nousivat naisten diabeteskuolemat. Diabeteksen yleistyminen on valtakunnallinen haaste, johon mietitään ratkaisuja niin paikallisesti kuin valtakunnankin tasolla. Tyypin 1 diabetes on Suomessa yleisempi kuin missään muussa maassa.
- Nurmijärvellä yksinäiseksi tuntevien ikääntyneiden osuus on vertailukuntien korkein 65 vuotta täyttäneiden kohdalla (7.0 %), mutta pienin 75 vuotta täyttäneiden ryhmässä.
- Ylipainoisia on Nurmijärvellä Keski-Uudenmaan kunnista eniten ja liikuntaa harrastetaan Keusote-kuntavertailun tuloksena vähiten (Finsote 2019). Kansallisten tutkimusten mukaan lihavuus yleistyy Suomessa erityisesti työikäisillä. Nurmijärvellä ylipainoisuus on yleistä varsinkin nuoremmilla miehillä ja naisilla.
- Huomioitavaa on, että valtaosa yli 65-vuotiaista Nurmijärveläisistä voi hyvin (FinSote 2019). FinSote tutkimuksen (2019) mukaan Nurmijärveläiset ikäihmiset kokevat elämänlaatunsa hyväksi ja kokevat Nurmijärven turvallisena elinympäristönä. Tyytymättömiä ollaan julkiseen liikenteeseen.
- Hieman huolestuttavaa on myös ikäihmisten alkoholinkäytön lisääntyminen.

Uutta laajaa hyvinvointikertomusta 2021–2024 aloitetaan valmistelemaan uudella valtuustokaudella, syksyllä 2021. Siihen tulee sisältymään hyvinvointikertomusosa, jossa kuvataan hyvinvoinnin nykytilanne sekä suunnitelmaosa, jossa kuvataan tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi. Kunnan seuraavassa laajassa hyvinvointikertomuksessa on tarpeen tuoda esille Keusoten ja kunnan välinen yhdyspintatyöskentely. Lisäksi tulee ottaa huomioon Keusoten alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet siten, että toiminta tukee kunnan omaa hyvinvointityötä ja huomioi kunnan hyvinvointintilan olemassa olevat haasteet.

Liitteenä on laajan hyvinvointikertomuksen 2017–2020 raportti ja sen liitteet: Hyvinvointisuunnitelman 2017–2020 arviointi sekä Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2018–2021 tavoitteiden seurantaraportti.

Esittelijä

Kunnallistekniikan päällikkö

Eesitys

Tekninen lautakunta merkitsee tiedoksi laajan hyvinvointikertomuksen raportin vuosilta 2017–2020.

Valmistelija

hyvinvointikoordinaattori Kaisa Laine, kaisa.laine@nurmijarvi.fi

Päätös

Eesitys hyväksyttiin.